Κωστοπούλου Αικατερίνη
20-02-2025
Αριθμός Παραβόλου: 76983220095508180014
ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ Η ΤΑΥΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΓΓΡΑΦΟ
Ν.4727/2020

ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθμός Απόφασης
70../2025

ΤΟ ΤΡΙΜΕΛΕΣ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

(2ο Τμήμα -Δημόσιο)

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές Αγγελική Καμπανάρη Πρόεδρο Εφετών, Αγγελική Καγιούλη Εφέτη-Εισηγήτρια και Τριανταφυλλιά Αλέγρα Εφέτη και από τον Γραμματέα Νικόλαο Χρονά.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 8 Οκτωβρίου 2024 για να δικάσει την υπόθεση:

Του αιτούντος: Του συλλόγου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» , που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, όπως νόμιμα εκπροσωπείται, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από την πληρεξουσία δικηγόρο του Ασπασία Παπαγρηγορίου.

Ο αιτών ζήτησε να γίνει δεκτή η από 23/4/2024 (αριθμ. εκθ. καταθ. 4260/598/2024) αίτησή του, η οποία προσδιορίστηκε για να συζητηθεί κατά την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση εκφωνήθηκε από το Δικαστήριο, από τη σειρά του οικείου πινακίου και συζητήθηκε.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, η πληρεξούσια δικηγόρος του αιτούντος ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της και ζήτησε να γίνουν αυτοί δεκτοί.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά το άρθρο 10 παρ. 1, 2, 3 και 4 ν. 4182/2013 «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις», «1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινωφελών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησής της. 2. Αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επ' αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ' άρθρο 825 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δικαστήριο. 3. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο αποφαίνεται επίσης, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, επί του εάν η βούληση του διαθέτη ή δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιονδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, και καθορίζει τον τρόπο της επωφελέστερης ή ασφαλέστερης αξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και το σκοπό και την περιοχή για την οποία πρέπει αυτή να διατεθεί. ... 4. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται από την αρμόδια αρχή, μετά από προηγούμενη ακρόαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας. Η αίτηση υποβάλλεται και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεως. Περίληψη της υποβληθείσας αίτησης αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν τη δικάσιμο και παραμένει αναρτημένη μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της δικασίμου. Η ίδια περίληψη τοιχοκολλάται στο κατάστημα της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και αναρτάται στο διαδικτυακό τους τόπο.»

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 825 ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 77 παρ 3 ν. 4182/2013, «κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την ερμηνεία διαθήκης ή άλλης πράξης με την οποία διαθέτονται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών, εφόσον αναφέρεται στον τρόπο της εκκαθάρισης και γενικά της διαχείρισης και της εκτέλεσης της περιουσίας που έχει διατεθεί για το κράτος ή για κοινωφελή σκοπό, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία. Αν η κοινωφελής περιουσία υπάγεται στην

εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, αρμόδιο είναι το Εφετείο Αθηνών.» Εξάλλου, κατά το άρθρο 2 παρ. 3 και 4 ν. 4182/2013, «3. Αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης υφίσταται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 και τυχόν ειδικών διατάξεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Όταν ο σκοπός της περιουσίας εκπληρώνεται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανεξαρτήτως του τόπου όπου βρίσκεται η περιουσία. Τυχόν επικουρικοί σκοποί δεν επηρεάζουν την αρμοδιότητα. β) Όταν δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής η προηγούμενη περίπτωση και η περιουσία βρίσκεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. γ) Όταν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία της οποίας τα ακίνητα περιλαμβάνονται στα όρια μιας και μόνης Αποκεντρωμένης Διοίκησης. 4. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών. ...». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η αίτηση περί του τρόπου της επωφελέστερης ή ασφαλέστερης αξιοποίησης της περιουσίας ή περί μεταβολής του κοινωφελούς σκοπού, υπέρ του οποίου έχει καταλειφθεί περιουσία, πρέπει αφενός να κοινοποιηθεί στην αρμόδια αρχή επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης και αφετέρου περίληψή της να τοιχοκολληθεί στο κατάστημα της έδρας της αποκεντρωμένης διοίκησης, του δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και να αναρτηθεί στο διαδικτυακό τους τόπο. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, η τοιχοκόλληση της περίληψης στο κατάστημα της έδρας 1) της αποκεντρωμένης διοίκησης, 2) του δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και 3) η ανάρτηση αυτής (περίληψης) στο διαδικτυακό τους τόπο απαιτούνται, επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της αίτησης (ΕφΠατρ. 76/2022, ΕφΑθ 17/2018, ΕφΠειρ 153/2015 ΤΝΠ Nomos).

Στην προκειμένη περίπτωση, ο αιτών σύλλογος μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, δραστηριοποιούμενος πανελληνίως από το έτος 1996, ως πιστοποιημένος φορέας παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, στους τομείς της προστασίας, μέριμνας, φιλοξενίας και της οικονομικής και εν γένει υλικής βοήθειας παιδιών που χρήζουν βοήθειας (ορφανών, εγκαταλελειμμένων, απόρων και με σοβαρά προβλήματα υγείας), με την από υπό κρίση αίτησή του, εκθέτει ότι ο Παναγιώτης Ντραχάλιας του Γεωργίου και της Θεοδώρας, ο οποίος απεβίωσε

διαζευγμένος και άτεκνος την 1η/10/2021 στην Αθήνα, με την από 18/2/2013 ιδιόγραφη διαθήκη του, που δημοσιεύθηκε με το υπ΄αριθ. 4441/14-7-2022 πρακτικό δημοσίευσης του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατέλειπε στον ίδιο (τον αιτούντα) την ακίνητη περιουσία του, κατά ποσοστό 70% και στη σύντροφό του, Silvia Hodor, κατά ποσοστό 30%. Ότι μέρος της ακίνητης περιουσίας του διαθέτη κατελήφθη σε αυτόν δυνάμει της από 22/5/1976 διαθήκης του αδελφού του, Βασίλειου Ντραχάλια. Ότι στα πλαίσια κήρυξης της διαθήκης του Παναγιώτη Ντραχάλια ως κυρίας, με την υπ' αριθμ. 1347/14-12-2023 Πράξη του Ειρηνοδικείου Αθηνών διατάχθηκε η διενέργεια γραφολογικής πραγματογνωμοσύνης και η σχετική αίτηση προσδιορίσθηκε να δικασθεί κατά τη δικάσιμο της 10/9/2024. Ότι μετά τη δημοσίευση της ανωτέρω διαθήκης γνωστοποιήθηκε στον αιτούντα σύλλογο, από τους κληρονόμους του αδελφού του ανωτέρω διαθέτη, ότι ο Παναγιώτης Ντραχάλιας κηρύχθηκε ανάξιος κληρονόμος του αδελφού του, Βασιλείου Ντραχάλια, με συνέπεια να μην κληρονομεί τα αναφερόμενα στην ανωτέρω από 22/5/1976 ιδιόγραφη διαθήκη. Ότι κατόπιν ελέγχου που διενήργησε ο αιτών σύλλογος διαπιστώθηκε ότι τελικά στην κληρονομιαία περιουσία περιλαμβάνονται δύο ακίνητα και ειδικότερα α) ένα αγροτεμάχιο εκτάσεως 2.500 τ.μ. που βρίσκεται στην Καρδίτσα και του οποίου ο διαθέτης ήταν συγκύριος με τον αδελφό του κατά ποσοστό ½ έκαστος, για το οποίο, δυνάμει σχετικών πράξεων επιβολής εισφοράς σε χρήμα, ο Παναγιώτης Ντραχάλιας ήταν υπόχρεος στην καταβολή ποσού 22.403,70 ευρώ (εκ συνολικού ποσού 44.807,40 ευρώ), για την ένταξή του στο σχέδιο πόλης, β) ένα αγροτεμάχιο που βρίσκεται στη θέση «Ηρακλής» Ροβιών της κτηματικής περιφέρειας του Δήμου Ελυμνίων Νομού Ευβοίας, εκτάσεως 9.625 τ.μ., επί του οποίου είχαν εγγραφεί αναγκαστικές κατασχέσεις, οι οποίες εξαλήφθησαν με έξοδα και επιμέλεια του αιτούντος συλλόγου. Ότι στην από 18/12/2013 ιδιόγραφη διαθήκη του ο Παναγιώτης Ντραχάλιας όρισε όπως «Όλες οι Δαπάνες βαρύνουν το Χαμόγελο του Παιδιού», με συνέπεια να βαρύνουν τον αιτούντα η ανωτέρω εισφορά σε χρήμα και ο φόρος κληρονομιάς της καταλειφθείσας σε αυτόν, κατά το ανωτέρω ποσοστό (70%), περιουσίας, ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των 2.377,86 ευρώ. Ότι ο φόρος κληρονομίας που αντιστοιχεί στην έτερη κληρονόμο του Παναγιώτη Ντραχάλια ανέρχεται στο ποσό των 52.744,94 ευρώ, το οποίο η εν λόγω κληρονόμος θεωρεί δαπάνη της κληρονομίας και υπόχρεο σε καταβολή αυτού τον αιτούντα σύλλογο. Ότι την υποχρέωση εξόφλησης του φόρου κληρονομίας έχει ο δικαιούχος της κτήσης,

που αποτελεί προσωποπαγή υποχρέωση του κληρονόμου, η οποία γεννάται κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ/τος 118/1973. Κατόπιν των ανωτέρω ζητεί να βεβαιωθεί ότι αληθής βούληση του αποβιώσαντος την 1/10/2021 Παναγιώτη Ντραχάλια του Γεωργίου, όπως αυτή εμπεριέχεται στην από 18/2/2013 ιδιόγραφη διαθήκη του, είναι ότι όλες οι δαπάνες της κληρονομίας βαρύνουν τον αιτούντα σύλλογο, πλην του φόρου κληρονομίας της συγκληρονόμου Silvia Hodor και να αναγνωρισθεί ότι ο ως άνω όρος της διαθήκης («όλες οι δαπάνες βαρύνουν το Χαμόγελο του Παιδιού») δεν περιλαμβάνει το φόρο κληρονομίας της εν λόγω συγκληρονόμου. Στο πλαίσιο της τήρησης της νόμιμης προδικασίας του άρθρου 10 παρ. 4 του ν. 4182/2013, και δη για το παραδεκτό της συζήτησής της, η υπό κρίση η αίτηση, επιδόθηκε στον Υπουργό Οικονομικών (όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 491^{Ε}/10-5-2024 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών Νικολάου Μουστακαλή), κατ' άρθρο 126 παρ. 3 α.ν. 2039/1939 (το οποίο έχει ήδη καταργηθεί με την παρ.8 του άρθρου 82 ν. 4182/2013), περίληψη δε αυτής έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το οποίο, όμως, δεν απαιτείται κατά νόμο. Επίσης, το αιτούν έχει επιδώσει την υπό κρίση αίτηση στον Διευθυντή Κοινωφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας (όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 8289/13-5-2024 έκθεση επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας της περιφέρειας του Εφετείου Λάρισας Αφροδίτης Βλάχου), πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση αρμόδια Αρχή, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 4 και 2 παρ. 3 του ν. 4182/2013, είναι ο Διευθυντής Κοινωφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αθηνών, καθώς ο σκοπός της περιουσίας εκπληρώνεται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αθηνών, δεδομένου ότι ο αιτών σύλλογος δραστηριοποιείται στην Αθήνα (και ανεξαρτήτως του τόπου όπου βρίσκεται η περιουσία, όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 4182/2013, καθώς, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4182/2013 προκρίνεται η ανάθεση, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων, περισσότερων αρμοδιοτήτων στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, προκειμένου η εποπτεία των οργάνων να ασκείται όσο γίνεται πιο κοντά στον τόπο που ασκούν τα καθήκοντά τους, ήτοι στην προκειμένη περίπτωση στην έδρα αυτού). Επιπλέον, ο αιτών σύλλογος δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει α) βεβαίωση περί τοιχοκόλλησης

στο κατάστημα της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (που είναι η Αποκεντρωμένη Διοίκηση της έδρας της διοίκησης της προκείμενης περιουσίας) και ανάρτησης περίληψης της αίτησης, στην ιστοσελίδα αυτής, όπου θα έπρεπε να μείνει αναρτημένη μέχρι την προηγούμενη ημέρα της δικασίμου, κατ` άρθρο 10 παρ. 4 εδ. γ` και δ` ν. 4182/2013, β) βεβαίωση, από την οποία να προκύπτει ότι περίληψη της αίτησης αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα και τοιχοκολλήθηκε στο κατάστημα του Δήμου της έδρας της διοίκησης της περιουσίας, δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση, του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής. Εν προκειμένω πρέπει να επισημανθεί ότι τα προσκομιζόμενα μετ' επικλήσεως έγγραφα και δη α) το υπ' αριθμ. πρωτ. 31667/22-5-2024 βεβαίωση της Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας περί τοιχοκόλλησης της αίτησης στον πίνακα ανακοινώσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας και ανάρτησης της αίτησης στην ιστοσελίδα αυτής, γ) η υπ' αριθμ. πρωτ. 3879/30-5-2024 βεβαίωση του Δημάρχου Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας νομού Ευβοίας περί ανάρτησης περίληψης της αίτησης στην ιστοσελίδα του Δήμου και το υπ' αριθμ. πρωτ. 3879/22-5-2024 αποδεικτικό τοιχοκόλλησης της ιδίας περίληψης στον πίνακα ανακοινώσεων του ανωτέρω Δήμου, δ) η υπ' αριθμ. πρωτ. 16255/20-5-2024 βεβαίωση του Δήμου Καρδίτσας περί ανάρτησης περίληψης της αίτησης στην ιστοσελίδα του Δήμου και η από 17/5/2024 έκθεση τοιχοκόλλησης της ιδίας περίληψης στον πίνακα ανακοινώσεων του ανωτέρω Δήμου, ουδόλως λαμβάνονται υπόψη προς πλήρωση των προϋποθέσεων του παραδεκτού της συζήτησης της υπό κρίση αίτησης, καθόσον, οι ως άνω βεβαιώσεις συντάχθηκαν από υπαλλήλους άλλης Αποκεντρωμένης Διοίκησης και άλλου Δήμου, από εκείνον της έδρας της διοίκησης της εν θέματι κληροδοτηθείσης περιουσίας, δηλαδή του αιτούντος συλλόγου. Πάντα ταύτα με την επισήμανση ότι το ζήτημα της υποχρέωσης καταβολής φόρου κληρονομίας δεν αποτελεί αντικείμενο ερμηνείας της ένδικης διαθήκης, ούτε συναρτάται με την ύπαρξη σ' αυτήν κενών και ασαφειών ως προς τη διαχείριση της καταληφθείσας περιουσίας και την εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού, ώστε να δύναται να επιληφθεί σχετικά το παρόν Δικαστήριο, κατ' άρθρο 10 ν. 4182/2013, αλλά αποτελεί εκ του νόμου επιβαλλόμενη υποχρέωση, στον ίδιο δε νόμο ορίζονται και οι συνέπειες από τη μη τήρηση της εν λόγω υποχρέωσης (πρβλ. ΕφΛαρ 1/2024 ΤΠΝ Nomos).

Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στη νομική σκέψη της παρούσας, οι ανωτέρω διατυπώσεις απαιτούνται, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση της κρινόμενης αίτησης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση της αίτησης.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 28/1/2025 και δημοσιεύθηκε στο ίδιο τόπο, στο ακροατήριο του, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στις ....Γ...2...2025, με απόντα τον αιτούντα και την πληρεξούσια δικηγόρο του.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ